

Рейтинговий звіт AZZB 001-021 short про оновлення кредитного рейтингу

Об'єкт рейтингування	АТ «АЛЬТБАНК»
Тип рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Рейтингова дія	оновлення
Дата визначення:	01.06.2007 р.
Дата оновлення:	19.11.2020 р.
Кредитний рейтинг:	uaAA-
Прогноз:	стабільний

Наданий у результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна рейтингова шкала дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Для проведення процедури оновлення кредитного рейтингу та рейтингу надійності банківських вкладів (депозитів) агентство «Кредит-Рейтинг» використовувало фінансову звітність АТ «АЛЬТБАНК» за 2018–2019 роки та I–III квартали 2020 року, а також внутрішню інформацію, надану Банком у ході рейтингового процесу.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, що надана самим об'єктом рейтингової оцінки, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Рівень кредитного рейтингу залежить від якості, однорідності та повноти інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства. Було проаналізовано інформацію стосовно усіх істотних аспектів діяльності банку. Дані балансу та звіту про фінансові результати наведено у Додатках до цього рейтингового звіту.

Рейтингове агентство не проводить аудиторську перевірку наданої клієнтом інформації.

Положення звіту щодо тенденцій розвитку ринків, на яких працює клієнт, та ризиків, притаманних цим ринкам, ґрунтуються на ринкових умовах і чинниках, що діяли на момент написання звіту.

Рейтинговий звіт не є рекомендацією щодо купівлі або продажу цінних паперів. ТОВ «Кредит-Рейтинг» не несе відповідальності за результати кредитних, інвестиційних або господарських рішень третіх осіб, прийнятих виключно на основі інформації звіту.

Деякі кількісні дані, що аналізуються у звіті, наведені після відповідного округлення. У зв'язку з цим, значення певних показників, які наводяться в звіті більше одного разу, можуть не збігатися, а підсумкові значення окремих показників можуть не відповідати арифметичній сумі їх складових.

Визначення поточного рейтингу

Позичальник або окремих борговий інструмент з рейтингом uaAA характеризується ДУЖЕ ВИСОКОЮ кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами.

Знаки «+» та «-» позначають проміжні категорії (рівні) рейтингу відносно основних категорій (рівнів).

Стабільний прогноз вказує на відсутність на поточний момент передумов для зміни рейтингу протягом року.

Рейтинг надійності банківських вкладів (депозитів) «5» – найвища надійність. Банк надійний, мінімально чутливий до впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних факторів. Ймовірність виникнення проблем із своєчасним поверненням вкладу дуже низька.

Рейтингова історія

Історія кредитного рейтингу АТ«АЛЬТБАНК»

Дата	01.06.2007	21.06.2007	12.06.2008	25.11.2008	19.06.2009	22.12.2010	20.12.2011
Рівень рейтингу	uaBBB-	uaBBB	uaBBB	uaBBB	uaA-	uaA-	-
Прогноз	стабільний	стабільний	у розвитку	позитивний	стабільний	стабільний	-
Рейтингова дія	визначення	підвищення	підтверджено зі зміною прогнозу	підтверджено зі зміною прогнозу	підвищення зі зміною прогнозу	підтвердження	призупинення

Дата	01.10.2014	04.12.2015	24.05.2016	12.08.2016	01.06.2017	20.04.2018	19.11.2020
Рівень рейтингу	uaBBB	uaBBB	uaBBB+	uaA-	uaA	uaAA-	uaAA-
Прогноз	у розвитку	у розвитку	у розвитку	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний
Рейтингова дія	зниження зі зміною прогнозу	підтвердження	підвищення	підвищення	підвищення	підвищення	підтвердження

Історія рейтингу надійності банківських вкладів (депозитів) АТ«АЛЬТБАНК»

Дата	24.02.2009	22.12.2010	20.12.2011	12.08.2016	11.06.2020
Рівень рейтингу	5	5	-	5	5
Рейтингова дія	визначення	підтвердження	призупинення	підтвердження	підтвердження

Рівень кредитного рейтингу АТ«АЛЬТБАНК» підтримується:

- високими показниками ліквідності;
- коштами, залученими від пов'язаних осіб;
- високою якістю активів;
- диверсифікацією коштів суб'єктів господарювання та корпоративного кредитного портфеля за видами економічної діяльності;
- стратегією розвитку фінансової установи, що передбачає комплексне обслуговування клієнтів та консервативний підхід до активних операцій.

Рівень кредитного рейтингу АТ«АЛЬТБАНК» обмежується:

- концентрацією ресурсної бази за основними контрагентами, що обмежує фінансову гнучкість Банку;
- вагомим обсягом валютної складової у кредитному портфелі та в ресурсній базі, що підвищує чутливість до валютно-курскових коливань;
- залежністю від коштів приватних осіб в умовах конкуренції на фінансовому ринку відносно залучення ресурсної бази на тлі складної соціально-політичної ситуації в країні;
- невисокими показниками ефективності діяльності;
- впливом негативних чинників на фінансовий ринок і невисокою та нестабільною діловою активністю в окремих секторах економіки, що може призвести до погіршення показників діяльності Банку.

Основні фінансові показники Банку

Показник	01.01.16	01.01.17	01.01.18	01.01.19	01.01.20	01.04.20	01.07.20	01.10.20
Активи, млн. грн.	298,63	409,66	539,23	683,58	1359,36	1498,64	1723,29	1235,87
Кредитно-інвестиційний портфель, скоригований на суму резервів, млн. грн.	54,91	335,29	417,36	491,35	1140,72	371,79	758,79	685,02
Кошти клієнтів, млн. грн.	72,33	254,83	308,66	432,24	1067,60	1211,72	1436,78	826,57
Власний капітал, млн. грн.	131,23	132,97	220,83	233,20	241,80	241,67	236,60	246,77
Доходи, млн. грн.	84,27	33,35	64,22	89,92	115,88	35,14	61,24	99,93
Витрати, млн. грн.	105,39	31,85	55,24	70,95	107,36	34,84	66,41	98,15
Чистий операційний дохід, млн. грн.	12,61	15,16	41,61	67,06	72,35	22,12	38,73	66,57
Прибуток до сплати податку, млн. грн.	-19,73	-7,31	5,08	22,78	10,38	0,38	-5,10	2,17
Чистий прибуток, млн. грн.	-21,12 ¹	1,50 ²	8,98	18,97 ³	8,52 ⁴	0,30	-5,18	1,78
Доходність активів, %	-	0,37	1,67	2,78	0,63	-	-	-
Доходність капіталу, %	-	1,13	4,07	8,13	3,52	-	-	-

¹ фінансовий результат, підтверджений аудиторським висновком за МСФЗ (19,49 млн. грн.)

² фінансовий результат, підтверджений аудиторським висновком за МСФЗ 1,5 млн. грн.

³ фінансовий результат, підтверджений аудиторським висновком за МСФЗ 18,97 млн. грн.

⁴ фінансовий результат, підтверджений аудиторським висновком за МСФЗ 8,52 млн. грн.

Резюме

АТ «АЛЬТБАНК» був зареєстрований Національним банком України 21 жовтня 1991 року (реєстраційний №43) як Комерційний банк «АвтоЗАЗбанк». Упродовж своєї діяльності Банк неодноразово змінював акціонерів, юридичну форму та назву. Комерційний банк «АвтоЗАЗбанк» було реорганізовано в Акціонерний банк «АвтоЗАЗбанк». У 2008 році Bank of Cyprus Public Limited отримав 99,7065% непрямой частки у статутному капіталі Банку, що стало підставою для зміни назви на ВАТ «БАНК КІПРУ». У 2010 році юридичну форму було змінено з відкритого на публічне акціонерне товариство. 17 квітня 2014 року було закрито угоду між нерезидентами та Bank of Cyprus Group про купівлю 99,77% акцій українського ПАТ «Банк Кіпру». Найменування Банку було змінено на ПАТ «НЕОС БАНК». Акціонерами Банку стали фізичні та юридичні особи, в т. ч. нерезиденти, жоден з яких не мав істотної участі в статутному капіталі. У 2016 році НБУ погодив набути істотну участь у ПАТ «НЕОС БАНК» чотирьом фізичним особам-нерезидентам – власникам АВН Holdings SA, що опосередковано через АВН Ukraine Limited володіли 99,9129% акцій. У червні 2016 року АВН Ukraine Limited продав акції Банку кільком фізичним особам. НБУ погодив набути істотну участь у ПАТ «НЕОС БАНК» новим власникам. 18 листопада 2016 року Банк змінив назву на ПАТ «АЛЬТБАНК». У 2018 році юридичну форму було змінено з публічного акціонерного товариства на акціонерне товариство. Наразі істотну участь у статутному капіталі АТ «АЛЬТБАНК» мають: Дегода Андрій Сергійович (24,5923%), Артюх Сергій Костянтинович (24,5923%), Стольніков Леонід Олімпійович (24,5923%) та Волох Ігор Олегович (20,071%).

Діяльність Банку ґрунтується на чинному законодавстві та ліцензіях. Місцезнаходження Банку: 03037, Україна, м. Київ, вул. Вузівська, 5.

Клієнтами АТ «АЛЬТБАНК» є приватні особи та суб'єкти господарювання. Їх обслуговування відбувається в Головному офісі та одному відділенні.

Банк поступово розвивається. В I кварталі 2018 року було розпочато співпрацю з МПС Mastercard. Поступово розширюється продуктовий ряд як для приватних осіб, так і для суб'єктів господарювання.

Активні операції фінансуються власними та клієнтськими коштами. Якість власного капіталу АТ «АЛЬТБАНК» добра – основною складовою є статутний капітал, обсяг якого у 2019 році було збільшено на 22,78 млн. грн. за рахунок нерозподілених прибутків минулих років. Показники достатності регулятивного та основного капіталу високі.

Зобов'язання Банку станом на початок IV кварталу поточного року представлено виключно коштами клієнтів. Банк має досвід залучення коштів на міжбанківському ринку. Зобов'язання перед кредиторами виконуються вчасно та у повному обсязі.

За підсумками 2018 року номінальний та реальний приріст клієнтських коштів становив 40% та понад 41% відповідно. При цьому, темпи приросту коштів

корпоративних клієнтів перевищували темпи приросту коштів фізичних осіб (майже 97% та 12% відповідно). За підсумками 2019 року номінальний та реальний приріст клієнтських коштів сягав 147% та 156% відповідно. При цьому, темпи приросту коштів суб'єктів господарювання перевищували темпи приросту коштів приватних клієнтів (майже 196% та понад 118% відповідно).

За підсумками 9 місяців 2020 року номінальне та реальне (без урахування валютно-курскових коливань) скорочення клієнтських коштів становило понад 22% та 32,2% відповідно. При цьому, кошти юридичних осіб частково заміщалися коштами приватних клієнтів (скорочення та приріст перевищили 61% та 6% відповідно). У поточному році спостерігалася залежність Банку від коштів фізичних осіб. Так, на початок IV кварталу кошти останніх формували понад 69% клієнтського портфеля та/або більше 46% пасивів, що підвищує чутливість до негативної, у т. ч. неперевіреної інформації. За строками користування превалюють кошти на поточних рахунках, за видом валют – кошти у ВКВ. Останнє підвищує чутливість Банку до валютно-курсової політики. Позитивним моментом є диверсифікація коштів суб'єктів господарювання за видами економічної діяльності.

Актуальною є концентрація ресурсної бази Банку за основними кредиторами та депозитного портфеля за основними вкладниками. Зважаючи на прогнозованість грошових потоків контрагентів Банку та структуру активів фінансової установи, якість ресурсної бази АТ«АЛЬТБАНК» задовільна.

Якість активів АТ«АЛЬТБАНК» висока. Основною їх складовою є високоліквідні активи. Впродовж 2018–2019 рр. основними складовими останніх були депозитні сертифікати НБУ та/або ОВДП. Зазначене забезпечує достатній рівень доходності за мінімального рівня кредитних ризиків. У поточному році структура високоліквідних активів змінювалася. На початок IV кварталу 45% високоліквідних активів було сформовано високоліквідними цінними паперами, понад 32% – готівковими коштами. Кошти на НОСТРО рахунках майже повністю розміщено у вітчизняних, переважно державних банках. Кошти на коррахунку в НБУ підтримуються в обсязі, достатньому для поточного обслуговування клієнтів та виконання власних зобов'язань.

У 2017 році було поновлено кредитування клієнтів. Оскільки Банк орієнтовано на кредитування юридичних осіб, актуальною є концентрація кредитного портфеля за основними позичальниками. Разом з тим, зважаючи на незначний обсяг кредитного портфеля, зазначена концентрація не є критичною для Банку. Натомість, корпоративний кредитний портфель диверсифікований за видами економічної діяльності.

Негативним фактором є зростання питомої ваги валютної складової у кредитному портфелі. Так, протягом останнього року частка кредитів, номінованих у ВКВ збільшилася майже на 30 в. п. і наразі перевищує 51% кредитного портфеля. При цьому, заборгованість позичальників, що не мають валютних надходжень, формує майже 53% валютної складової або понад 27% кредитного портфеля. Фізичним особам кредити надаються виключно у національній валюті.

Якість кредитного портфеля добра, проте, поширення у світі та в Україні коронавірусу (COVID-19) з лютого-березня 2020 року, зумовило значне посилення негативних тенденцій у світовій та в національній економіках, у т. ч. і щодо кредитоспроможності українських контрагентів. Урядом України було запроваджено обмежувальні заходи щодо операційної діяльності суб'єктів господарювання та карантинні заходи, які подовжуються до теперішнього часу у вигляді адаптивного карантину. Як вважає рейтингове агентство, подовження економічної кризи внаслідок карантинних обмежень, призупинення діяльності в деяких галузях на невизначений термін, криза глобальної економіки та зростання боргового навантаження призведуть до погіршення фінансового стану позичальників та збільшення рівня дефолтів.

У структурі портфеля цінних паперів превалюють ОВДП, переважно у ВКВ, та депозитні сертифікати НБУ.

Обсяг адміністративних витрат відносно валового доходу протягом аналізованого періоду був значним. Фінансовий результат Банку в поточному році на окремі звітні дати мав від'ємне значення. Зважаючи на зниження доходності за високоліквідними цінними паперами та недостатність на ринку платоспроможних позичальників, основний акцент у своїй діяльності Банк ставить на нарощенні непроцентних доходів.

Рейтинг надійності банківських вкладів (депозитів) АТ «АЛЬТБАНК» враховує показники капіталізації, структуру та якість ресурсної бази, якість активів та показники ліквідності й ефективності діяльності установи. Основні показники, що характеризують власну платоспроможність установи, перебувають на задовільному рівні. На своєчасність повернення депозитних вкладів надалі значно впливатиме політика Банку щодо проведення активних та пасивних операцій, загальний стан фінансового ринку, операційне середовище, правове поле, а також загальна ситуація в економіці. Наразі операційне середовище залишається складним.

Банк дотримується економічних нормативів, встановлених НБУ. Разом з тим, враховуючи збереження складної економічної ситуації та часті зміни вимог банківського законодавства, контроль за ризиками залишатиметься актуальним для Банку. АТ «АЛЬТБАНК» притаманні спільні ризики для банківської системи. Уразливість банківської установи до окремих ризиків розцінюється на індивідуальній основі, виходячи із моделі внутрішньої організації, активності Банку на окремих ринках, управління активними та пасивними операціями, а також якості вкладень і стабільності пасивної бази. Наразі, зважаючи на прогнозованість грошових потоків клієнтів та структуру активів за напрямками інвестицій, чутливість Банку до ризиків є помірною.

Зважаючи на поточні операційні та фінансові результати Банку, а також наявну в даний час загальнодоступну інформацію, не виключено, що продовження на тривалий термін карантину для запобігання поширенню коронавірусного захворювання COVID-19, подальше посилення заходів, або несприятливий вплив таких заходів на економічні умови, в яких працює банк, матимуть суттєвий негативний вплив на діяльність АТ «АЛЬТБАНК». Рівень підтримки Банку

власниками залежатиме від їх фінансових можливостей, показників діяльності самого Банку та доцільності надання такої підтримки.

У 2020 році менеджмент АТ «АЛЬТБАНК» приділятиме підвищену увагу проблемам поточних регуляторних вимог, політичних ризиків, зростаючій діджиталізації та відповідним змінам у конкурентному середовищі. Пріоритетною залишається задача створення технологічного HUB для надання розширеного функціоналу та сервісів для корпоративних клієнтів.

У наступні роки планується зростання бізнесу водночас з ефективним управлінням капіталом та ризиками. У Бізнес-плані розвитку Банку головний акцент зроблено на підвищення стандартів управління ризиками та покриття ризиків, дотримання вимог до капіталу та підтримання достатнього рівня ліквідності. Питома вага низькоризикованих активів (деPOSITНИХ сертифікатів Національного банку України та ОВДП) в активах буде збережена на достатньо високому рівні як частина стратегії з підтримки значного запасу ліквідності.

В основі довгострокової стратегії розвитку Банку залишається впровадження комплексу послуг юридичним та фізичним особам за допомогою систем дистанційного обслуговування та безготівкові розрахунки. Реалізація такої стратегії, в першу чергу, передбачає продовження роботи над розробкою високотехнологічної банківської ІТ-платформи, що дозволить надавати сучасні банківські послуги та сервіси для інноваційно-орієнтованих клієнтських груп.

Висновок

За результатами аналізу кредитний рейтинг АТ «АЛЬТБАНК» підтверджено на рівні uaAA–, прогноз «стабільний», рейтинг надійності банківських вкладів (депозитів) підтверджено на рівні «5».

Голова рейтингового комітету

М. Б. Проценко

**Начальник відділу рейтингів банківських
установ**

Г. П. Винник

Додатки

Дані балансу АТ «АЛЬТБАНК», млн. грн.

Показник	01.01.16	01.01.17	01.01.18	01.01.19	01.01.20	01.04.20	01.07.20	01.10.20
Активи								
Готівкові кошти, банківські метали та залишки в НБУ	3,82	20,87	26,37	52,23	29,51	173,04	267,02	367,77
Казначейські та інші цінні папери (НБУ)	0,00	334,35	328,62	348,86	862,00	97,40	465,95	351,39
Кошти в інших банках	55,05	30,98	64,58	83,39	84,54	847,96	573,63	61,91
Кредити клієнтам	15,58	0,00	85,42	142,46	277,48	276,34	295,07	334,07
Цінні папери	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
Довгострокові вкладення	208,87	11,65	15,20	35,15	96,25	96,37	102,41	101,16
Нараховані доходи	10,14	3,44	3,59	3,62	4,96	0,90	2,37	4,77
Резерви	-21,74	-3,30	-0,11	-5,14	-5,09	-5,72	-6,87	-6,03
Інші активи	26,88	11,66	15,56	22,99	9,70	12,35	23,68	20,81
Разом активів	298,63	409,66	539,23	683,58	1359,36	1498,64	1723,29	1235,87
Зобов'язання								
Заборгованість перед НБУ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Кошти банків	82,06	0,00	1,84	5,85	6,14	0,00	0,00	0,00
Кошти бюджету та позабюджетних фондів	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Кошти суб'єктів господарювання	63,20	122,58	107,31	210,34	604,55	445,82	680,29	252,40
Кошти фізичних осіб	9,13	132,25	201,35	221,90	463,05	765,91	756,49	574,17
Кредити, що отримані від міжнародних та інших фінансових організацій	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Боргові цінні папери	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Субординований борг	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Капітальний інструмент з умовами списання/конверсії	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Нараховані витрати	10,54	0,55	0,38	0,62	2,46	0,92	0,84	0,49
Інші зобов'язання	2,46	21,32	7,52	11,66	41,37	44,33	49,06	162,04
Разом зобов'язань	167,39	276,69	318,39	450,38	1117,56	1256,97	1486,69	989,10
Власний капітал								
Сплачений статутний капітал	126,12	126,12	205,00	205,00	227,78	227,78	227,78	227,78
Загальні резерви, емісійні різниці та інші фонди банку	31,90	27,44	27,44	0,49	1,60	2,03	2,03	3,99
Результат минулих років	-5,81	-22,09	-20,59	8,69	3,78	11,87	11,87	11,87
Результати переоцінки	0,15	0,00	0,00	0,05	0,13	-0,30	0,11	1,36
Пайовий компонент конвертованого боргового фінансового інструменту	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Фінансовий результат поточного року	-21,12	1,50	8,98	18,97	8,52	0,30	-5,18	1,78
Разом власного капіталу	131,23	132,97	220,83	233,20	241,80	241,67	236,60	246,77

Дані звіту про фінансові результати АТ«АЛЬТБАНК», млн. грн.

Показник	01.01.16	01.01.17	01.01.18	01.01.19	01.01.20	01.04.20	01.07.20	01.10.20
Доходи								
Процентні доходи	21,18	18,96	40,38	53,94	71,75	20,89	33,93	48,92
Комісійні доходи	1,40	2,85	19,01	27,84	32,42	9,37	20,85	40,61
Результат від переоцінки та від операцій з купівлі-продажу	-20,58	0,21	3,15	1,19	6,30	4,86	6,44	10,36
Інші операційні доходи	53,65	9,48	0,41	6,01	0,11	0,01	0,01	0,01
Інші доходи	7,39	1,85	0,91	0,35	5,31	0,00	0,00	0,02
Повернення списаних активів	21,23	0,01	0,36	0,59	0,00	0,00	0,00	0,00
Всього доходи	84,27	33,35	64,22	89,92	115,88	35,14	61,24	99,93
Витрати								
Процентні витрати	24,44	8,97	6,03	6,20	22,53	9,26	13,48	16,73
Комісійні витрати	0,35	0,18	1,82	6,00	7,77	2,02	5,01	10,28
Інші операційні витрати	18,25	7,19	13,49	9,71	7,92	1,74	4,02	6,33
Загальні адміністративні витрати	34,51	20,78	36,43	47,79	67,25	21,19	41,99	63,33
Відрахування в резерви	26,46	3,53	1,38	-2,56	0,03	0,56	1,85	1,08
Податок на прибуток	1,39	-8,81	-3,90	3,81	1,86	0,08	0,08	0,39
Всього витрати	105,39	31,85	55,24	70,95	107,36	34,84	66,41	98,15
Фінансовий результат	-21,12	1,50	6,03	18,97	8,52	0,30	-5,18	1,78